

Podpora obnovitelných zdrojů elektriny

Václav Stupka

Definice

- “Obnovitelné přírodní zdroje mají schopnost se při postupném spotřebovávání částečně, nebo úplně obnovovat, a to samy nebo za přispění člověka.“
- „Obnovitelnými zdroji se rozumí obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu a energie bioplynu.“

Obnovitelné zdroje elektřiny

- vítr,
- sluneční energie,
- geotermální energie,
- energie vln a přílivu,
- energie vody,
- biomasa,
- plyn ze skládek, z čistíren odpadních vod a bioplyny

Podpora OZE

- Ekologie zdrojů
- Diverzifikace zdrojů
- Ekonomika investic a provozu
- Snahy EU o zvyšování podílu OZE

Evropský impuls

- Energie pro budoucnost – obnovitelné zdroje energie (Bílá kniha č. COM(97)599) – 1997
- Směrnice č. 2001/77/ES ze dne 27. září 2001 o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou

Podpora v ČR

- Různé nesmělé kroky od r. 2000
- Investiční podpora
- Slunce do škol
- Výkupní ceny od r. 2002 (nízké)
- Osvobození od daně z příjmů (5 let od uvedení do provozu)
- MPO, ERÚ, OTE, SEI, etc.

Česká právní úprava

- zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů)
  - Nebyly podporovány investiční náklady
  - Podpora provozních nákladů – zaručena návratnost
  - Po celou dobu životnosti (20 – 30 let)
  - Forma podpory: zelený bonus a výkupní ceny
  - Zvyšování 2 – 4 procenta

Povinný výkup

- Provozovatel příslušné regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy (ČEZ, E.ON, PRE) uzavřel povinně smlouvu o dodávce
- Veškerá elektřina vykupována za ceny stanovené cenovým rozhodnutím ERÚ
- Návratnost a zaručená cena výkupu: 15 let
- Meziroční zvyšování ceny výkupu

Zelený bonus

- Možnost elektřinu prodat nebo spotřebovat
- Vyplácen zelený bonus provozovatelem příslušné distribuční soustavy nebo přenosové soustavy (Kč/MWh)
- Tržní cena + zelený bonus
- Dalo se měnit (meziročně)

Stanovení cen a bonusů

- ERÚ – cenové rozhodnutí (každoročně)
  - Pro jednotlivé druhy OZE, podle investičních a provozních nákladů
  - Pro nově instalované zdroje mohla být meziroční změna max 5 procent (německý model)
  - Garantovaná návratnost 15,20, 30 let

Solární boom

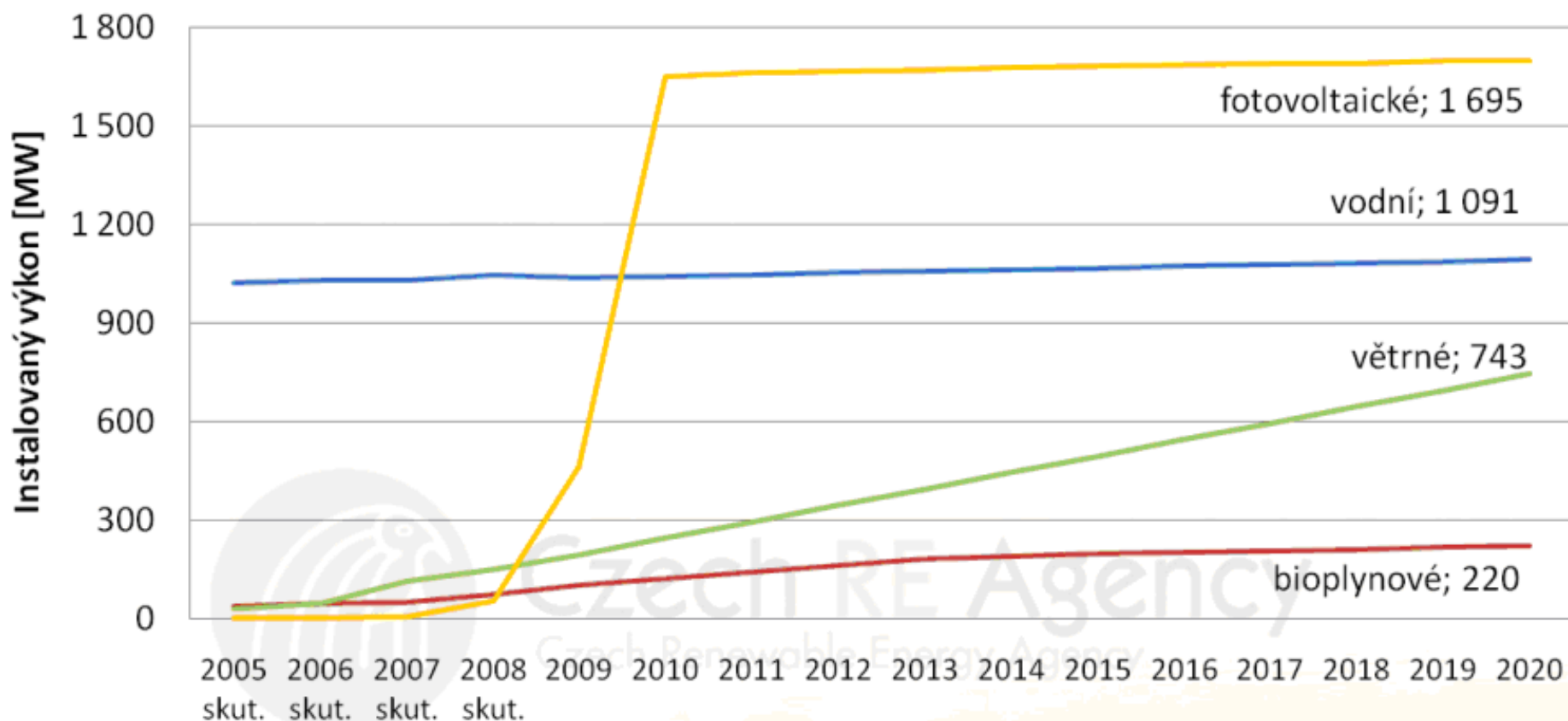
- Pokles investičních nákladů
- Posílení koruny
- 5 % limit
- Komplikovaná politická situace – odložená novela
- Na konci roku 2009 byl instalovaný výkon 463 MWp

FVE – vývoj parametrů

Kategorie výkonu	Investiční náklady				Roční využití výkonu				Podpora v roce 2011	
	2005	2007	2009	2010	2005	2007	2009	2010	Výkupní cena	Zelený bonus
	Kč/Wp	Kč/Wp	Kč/Wp	Kč/Wp	W.h/Wp	W.h/Wp	W.h/Wp	W.h/Wp	Kč/kWh	Kč/kWh
Do 30 kWp	135	135	110	75	980	935	980	980	7,50	6,50
30 až 100 kWp	135	135	90	60	980	935	1000	1000	5,90	4,90
nad 100 kWp	135	135	90	55	980	935	1000	1000	5,50	4,50

Plán MPO vývoje zdrojů OZE

Instalovaný výkon elektráren OZE

Reakce na solární boom

- zákon č. 137/2010 Sb. ze dne 21. dubna 2010 - zrušení 5 % limitu
- zákon č. 346/2010 Sb. ze dne 12. listopadu 2010 - zrušení osvobození od daně z příjmů
- zákon č. 402/2010 Sb., ze dne 14. prosince 2010 – odvod z elektřiny z FVE
- zákon č. 330/2010 Sb. ze dne 1. 1. 2011 – omezení podpory na provozy s výkonem do 30 KWp

Odvod z provozu FVE

- Z výkupní ceny nebo zeleného bonusu
- Pro FVE uvedené do provozu mezi 1. 1. 2009 a 31. 12. 2010
- Sazba: 26 % v případě výkupní ceny a 28 % u zeleného bonusu
- Strženo z vyplacené ceny/bonusu
- Po dobu podpory
- Jen pro zdroje od 30 kW

Ústavní stížnost

- Podala skupina senátorů
- Riziko arbitráží
- Odvod označen za neústavní (právní jistota, retroaktivita)
- Pl. ÚS 17/11 (16. května 2012)
  - Veřejný zájem převážil
  - Odvod je zákonný
  - Rdousící efekt

Další vývoj

- Směrnice 2009/29/ES, která aktualizuje směrnici 2003/87/ES
- Potřeba aktualizace české právní úpravy
- Zákon č. č. 165/2012 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů – nahradil zákon č. 180/2005 Sb.

Zákon o podporovaných zdrojích energie

- Do značné míry kopíroval původní právní úpravu
- Podpora FVE jen do 30 kWp
- Podporu vyplácí operátor trhu – OTE, a.s.
- Zůstaly výkupní ceny (OZE do 100 kW) a zelený bonus
- Výkup realizuje obchodník určený MPO

Zákon o podporovaných zdrojích energie

- Cenové rozhodnutí ERÚ – zákonné omezení na 4500 Kč/MWh
- Zůstala garance 15 let
- Omezení změny 95 - 115 % (ne u návratnosti pod 12 let
- Odvod zůstal

Nový Zelený bonus

- Vyplácí operátor na žádost výrobce
- Do 100 kW – roční, nad 100 kW – denní
(variabilní v závislosti na stavu sítě – pravidla
definuje vyhláška)

Další vývoj

- zákon č. 310/2013 Sb.
  - odvod omezen pouze na zdroje uvedené do provozu v roce 2010,
  - odvod snížen na 10 a 11 %,
  - povinnost transparentní majetkové struktury.
- č. 310/2013 Sb.
  - Od 1. 1. 2014 podpora pro nové zdroje zastavena

Nová zelená úsporám

- Investiční dotace – na nákup
- 35.000 – 100.000 Kč
- Na dokončené domy nebo novostavby
- Limit 10 kWp
- Připojení k DS po 1. 1. 2016
- S přímou spotřebou nebo akumulací

Boj o podporu 2016

- ERÚ odmítlo vydat cenové rozhodnutí na rok 2016
- Pro zdroje do r. 2013
- Argument: nedovolená podpora podle nařízení Rady (EU) 2015/1598
- Požadavek na notifikaci u EK

ERÚ vs. MPO a lobby

- Bitva právních stanovisek
- Komora obnovitelných zdrojů, Česká bankovní asociace
- CR ERÚ č. 5/2015
- Nařízení vlády č. 402/2015 Sb., o podpoře elektřiny a tepla z POZE

Cenové rozhodnutí 2016

- CR ERÚ č. 9/2015 – Jan Nehoda
- Podpora běží v nezměněném režimu
- Probíhá notifikační řízení
- ERÚ stále protestuje

Vaclav.stupka@law.muni.cz

DÍKY ZA POZORNOST